

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΟΛΕΜΗ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΤΟΥ 1917

ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 46

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΤΡΑΚΟΥΣΙΑΙ Ἡ ΑΔΩΝΙΑΖΟΥΣΑΙ

ΓΟΡΓΩ

Ἐδῶ εἶν' ἡ Πραξινόη;

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Ἐδῶ. Πολὺν καιρὸ εἶχες νάρθης.
Πῶς ἦταν τοῦτο τὸ καλὸ; Κάθισμα φέρε, Εὐνὴν,
καὶ βάλε καὶ προσκέφαλο.

ΓΟΡΓΩ

Ὠραῖά!

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Κάθισε τώρα.

ΓΟΡΓΩ

Τὶ τράβηξα ὥς ποῦ νάρθω ἐδῶ! πῶς γλύτωσα δὲν ξέρω.
Τὶ κόσμος καὶ τί ἄμαξες! ἓνας σωρὸς στρατιῶτες·
ὅπου κι ἂν στρέψῃς γιὰ νὰ δῇς, παντοῦ χλαμύδες βλέπεις.
Κι ὁ δρόμος εἶν' ἀτελείωτος καὶ τὸ δικό σου σπίτι
ὧρες μακρὰ ἀπ' τὸ σπίτι μου.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

"Ετσ' ἤθελε ὁ τρελλός μου,
ἐδῶ στὰ πέρατα τῆς γῆς νάρθη φωλιά νά πιάσῃ,
γιατί δέν εἶνε σπίτι αὐτό· κι αὐτό, μόνο καὶ μόνο
γιὰ νὰ μὴν εἴμαστε κοντὰ στὴ γειτονιά τὴν ἴδια.
Πάντα του τέτοιος, φθονερός, παράξενος, γρυνιάρης.

ΓΟΡΓΩ

Δέν πρέπει γιὰ τὸν ἄντρα σου νὰ λὲς αὐτὰ τὰ λόγια
μπρὸς στὸ μικρό. Γιὰ κύτταζε, καλέ, πῶς σὲ κυττάζει.
"Εννοια σου, Ζωπυρίων μου, δὲ λέει γιὰ τὸν παπάκη.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Πῶς νοιώθει, ἀλήθεια τὸ μικρό!—Καλὸς εἶν' ὁ παπάκης.
'Εκεῖνος ὁ κρεμανταλᾶς (ἅς λέμε πάντα *ἐκεῖνος*)
πῆγε νὰ πάρῃ κάποτε σαποῦνι καὶ φκιασίδι,
κ' ἐνῶ ξεκίνησε γι' αὐτά, μοῦ γύρισε μ' ἀλάτι.

ΓΟΡΓΩ

"Ιδιος εἶνε κι ὁ ἄντρας μου, ὁ Διοκλείδης, ἴδιος·
ἀδिका καὶ παράλογα τὰ χρήματα ξοδεύει.
Πέταξ' ἐχθὲς ἐφτά δραχμὲς τάχα μαλλὶ νὰ πάρῃ
κι ἀγόρασε μαθήματα βρώμικα καὶ σκυλλίσια
καὶ πέντε στοῖβες ἔφερε. Μὰ σήκω τώρα, πᾶμε·
πᾶρε τὸ πανωφόρι σου καὶ τᾶπαλό σου πέπλο
καὶ στὸ παλάτι ἅς τρέξωμε τοῦ πλούσιου Πτολεμαίου,

νὰ 'δοῦμ' ἐκεῖ τὸν "Αδωνι. Λένε πῶς πανηγύρι
φανταχτερό ἢ βασίλισσα γι' αὐτὸν ἔχει ἐτοιμάσει.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

'Ο πλούσιος ὅλα πλούσια τὰ κάνει. Τί χαρά μου!
Θᾶχω νὰ λέω ἓνα σωρὸ σ' αὐτοὺς ποῦ δὲ θά πᾶνε.

ΓΟΡΓΩ

Καιρὸς νὰ ξεκινήσωμε, καλὴ μου Πραξινοή.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

"Οσοι δὲν ἔχουνε δουλειά, ἔχουνε πάντασχόλη.
Φέρε μου τώρα νὰ πλυθῶ, Εὐνὴ ἐσὺ ἀκαμάτρα,
ποῦ σὰν τις γάιτες πάντοτε σ' ἀρέσει τὸ ραχάτι.
Κουνήσου, φέρ' εὐθὺς νερό. Κύττα, σαποῦνι φέρνει.
"Ας εἶνε, δὸς μου το κι' αὐτό. Μὰ πρόσεχε, καὶ μένη!
μὴ χύνῃς δὰ τόσο νερό, βρέχεις τὸ φόρεμά μου.
Φθάνει. Ποτὲ δὲ νίφηκα τόσο καλά, ποτέ μου.
Καὶ τῆς κασέλλας τὸ κλειδί ποῦ νᾶνε; φέρε μού το.

ΓΟΡΓΩ

'Ετοῦτο σου τὸ φόρεμα μὲ τίς πολλὰς τίς δίπλες
σοῦ πάει, ἀλήθεια, μιά χαρά. Πόσο νὰ σοῦ κοστίζῃ
τὸ ὕφασμα;

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Μὴν τὰ ρωτᾶς, Γοργώ μου· μοῦ κοστίζει
ἀπάνω ἀπὸ ἑκατὸ δραχμές, χωρὶς νὰ λογαριάσω
τοὺς κόπους γιὰ τὸ ράψιμο.

ΓΟΡΓΩ

Θᾶσ' εὐχαριστημένη.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Πάρα πολὺ. Φέρε μου πιά τὸ πανωφόρι, Εὐνότη,
καὶ βάλε μου τὸ σκιάδι μου μὲ χάρη στὸ κεφάλι.
Παιδί μου, δὲ θάρρης μαζί, κάθισ' ἐδῶ, χρυσό μου,
εἶνε χιλιάδες ἄλογα κ' εἶν' ὁ μπαμπούλας ἔξω
καὶ τὰ δαγκώνει τὰ παιδιά. Κλαίγεις ὅσο θέλεις τώρα·
ἐγὼ δὲ θέλω νὰ σὲ δῶ νὰ μοῦ κουτσαίνης. Πᾶμε.
Πᾶρε, Φρυγία, τὸ παιδί, βάλε τὴ σκύλλα μέσα
καὶ κλείσε τὴν ὀξώπορτα.—Θεέ μου, τί κόσμος ποῦνε!
Πῶς θὰ περάσωμε, καλέ, μέσ' ἀπὸ τόσο πλῆθος;
θαρρεῖς μερμήγκια ἀμέτρητα, χιλιάδες καὶ χιλιάδες.
Πόσα καλὰ μᾶς ἔκανεν ὁ Πτολεμαῖος, ἀφότου
πέθανεν ὁ πατέρας του! Κανεῖς ληστής δὲν πιάνει
στὸ δρόμο τοὺς διαβάτες πιά· κανέννας ἀπὸ κείνους
ποῦ πλάνευαν μὲ ψεύτικα καὶ κλέφτικα παιγνίδια.
Γοργώ μου, τί θὰ γίνουμε; πῶπω τί κόσμος ποῦνε!
Νὰ τᾶλογα τοῦ βασιλιά. Κύττα μὴ μὲ πατήσης,
φίλε μου σύ. Σηκώθηκε στὰ πisinὰ ποδάρια

κεῖνο τὸ κόκκιν' ἄλογο· γιὰ δὲς τί ἄγριο ποῦνε!
Εὐνότη, δὲ φυλάγεσαι; Ἄλλοι ποῦ τὸ κρατάει!
θὰ τὸν τσαλαπατήσῃ ἐκεῖ. Ἀλήθεια, τί καλὰ μου
ποῦ δὲν ἐπῆρα τὸ μικρὸ καὶ τᾶφησα στὸ σπίτι!

ΓΟΡΓΩ

Αἱ! Πραξινόη, ἡσύχασε, εἴμαστε πίσω τώρα,
τᾶλογα πέρασαν ἐμπρός.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Ἀνάσανα. Δὲν ξέρεις
πόσο φοβοῦμαι ἀπὸ μικρὴ τᾶλογο καὶ τὸ φίδι.
Δὲν πᾶμε γρηγορώτερα; θὰ μᾶς στρημώξῃ ὁ κόσμος.

ΓΟΡΓΩ (πρὸς τινὰ γραῖαν)

Ἀπ' τὸ παλάτι ἔρχεσαι, κυρούλα;

ΓΡΑΤΣ

Ναί, παιδιά μου.

ΓΟΡΓΩ

Εἶν' εὐκολο νὰ 'μποῦμ' ἐκεῖ;

ΓΡΑΤΣ

Πανώρια μου κοράσια,
οἱ Ἀχαιοὶ ἐδοκίμασαν κ' ἐμπῆκαν στὴν Τρωάδα.

Καθένας δοκιμάζοντας όλα τὰ καταφέρνει.

ΓΟΡΓΩ

Χρησμούς μᾶς εἶπεν ἡ γρηᾷ κ' ἐπῆγε στὸ καλὸ της.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Καὶ τί δὲν ξέρουν, μὰ καὶ τί δὲν ξέρουν, οἱ γυναῖκες!
ὥς καὶ τὸ πῶς ἐπῆρε ὁ Ζεὺς τὴν Ἥρα γιὰ γυναῖκα.

ΓΟΡΓΩ

Γιὰ κύττα, Πριξινόη, ἐκεῖ, στοῦ παλατιοῦ τὶς πόρτες
τί κόσμος ποῦ στρημώνεται.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Δὸς μου, Γοργώ, τὸ χέρι,
καὶ σὺ τὸ χέρι νὰ κρατῇς τῆς Εὐτυχίας, Εὐνότη,
καὶ πρόσεχε νὰ μὴ χαθῇς. Ὅλες μαζί νὰ μποῦμε.
Εὐνότη, κοντά μας πάντοτε. Ἀλλοίμονο, Γοργώ μου,
μοῦ ξέσχισαν τὸ φόρεμα. Πρόσεχε σύ, καϊμένε,
τὸ πανωφόρι μου.

ΞΕΝΟΣ

Κυρά, τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;
μήπως εἶνε στὸ χέρι μου; ὅσο μπορῶ, προσέχω.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Καλέ, τί κόσμος εἶν' αὐτός; σπρώχνονται σάν τοὺς χοίρους.

ΞΕΝΟΣ

Κυρά μου, μὴ φοβάσαι πιά· καλὰ εἶμαστ' ἐδῶ πέρα.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Πάντα καλὰ νᾶσαι καὶ σὺ καὶ πάντα καλὸ νᾶχης,
ποῦ ἀληθινὰ μὲ νοιάζεσαι καὶ μὲ φροντίζεις τόσο.
Εἶσαι καλὸς καὶ σπλαχνικός. Στρημώνει' ἡ Εὐνότη
μέσα στὸ πλῆθος τὸ πολὺ· ἐμπρός, Εὐνότη, σπρῶξε,
σπρῶξε καὶ σύ. Πολὺ καλὰ. Τέλειωσε. Ὅλες μέσα
ὅπως θὲ νᾶλεγε κι' αὐτὸς ποῦ κλεῖ τὴ νύφη ἀπόξω.

ΓΟΡΓΩ

Γιὰ κύττα αὐτὰ τὰ ὑφάσματα τὰ ὑφαντοκεντημένα,
γιὰ κύττα τί ψιλοδουλειὰ καὶ πόση χάριν ἔχουν!
λὲς κ' ἔχουν γίνει γιὰ θεούς.

ΠΡΑΞΙΝΟΗ

Χαρά στὰ χέρια, ἀλήθεια,
ποῦ τᾶφαιναν μ' ὑπομονή! Χαρά στους τοὺς ζωγράφους
ποῦ καναν τέτοιες ζωγραφιὲς κ' ἔτσι χωρὶς ψεγάδι.
Στέκονται κι ἀναδεύονται σάν νᾶχουν ζωντανέψει,
σάν νᾶχουν μέσα τους ψυχὴ κι' ὄχι σάν ὑφασμένα.
Καὶ τί δὲν κάνει ὁ ἄνθρωπος καὶ τί δὲν κατορθώνει!

καὶ δοκιμάζουν τὰ φτερὰ κλωνάρι σὲ κλωνάρι.

Γιὰ ἰδὲς χρυσάφια κ' ἔβενους κι' αἰτοὺς ἐλεφαντένιους
ποῦ φέρνουν στὶς φτεροῦγες των τὸν κεραστή τοῦ Δία·
γιὰ ἰδὲς κι' ἀπάνω τί χαλιὰ πὶο μαλακὰ ἀπ' τὸν ὕπνο.
Τώρα θὰ 'πῇ κ' ἡ Μίλητος, τώρα θὰ 'πῇ κ' ἡ Σάμος·
«Γιὰ τὸ χατήρι τοῦ Ἄδωνι στρώθηκαν δυὸ κρεβάτια.»
Στῶνα πλαγιάζει ὁ Ἄδωνις καὶ σιᾶλλο ἡ Ἀφροδίτη.
Μὰ δὲν κεντοῦν τὸ φίλημα τ' ἀχνούδατά του χεῖλια.

Ἄς χαίρεται τὸν ἄντρα της ἡ Ἀφροδίτη τώρα·
κ' ἐρεῖς ἄς τότε φέρωμε, πρὶν καλοξημερώσῃ,
μὲ τὴ δροσιὰ τῆς χοραυγῆς, στὸ περιγιάλι κάτω,
κ' ἐκεῖ, μὲ τὰ μαλλιά λυτὰ καὶ μὲ γυμνὰ τὰ στήθια,
ὅλες μαζί ἄς ἀρχίσωμε τὸ λιγερὸ τραγοῦδι.

«Ἐσ' εἶσαι ὁ μόνος, Ἄδωνι, ἀπὸ τοὺς ἡμιθέους
ποῦ καὶ στὸν Ἄδη κατοικεῖς κ' ἔρχεσαι καὶ στὸν κόσμο.
» Ἄλλος κανεῖς τὴ χάρη σου, μὴδὲ κι' ὁ Ἀγαμέμνων,
» μὴδὲ κι' ὁ Αἴας ὁ ἥρωας, μὴδὲ κ' ἐκείνος ὁ Ἑκτωρ,
» ὁ πρῶτος ἀπ' τὰ εἴκοσι παιδιὰ ποῦχε ἡ Ἑκάβη,
» μὴδὲ κι' αὐτὸς ὁ Πάτροκλος, μὴδὲ κι' αὐτὸς ὁ Πύρρος
» ποῦ νικητὴς ἐγύρισε πέρ' ἀπὸ τὴν Τρωάδα,
» μὴδ' οἱ παλαικώτεροι Λαπίθαι, μὴδ' ἐκεῖνοι
» τοῦ Δευκαλίωνος οἱ γυιοί, μὴδὲ κ' οἱ Πελοπίδα
» καὶ μὴδ' ἀκόμα οἱ Πελασγοὶ ποῦ κατοικοῦσαν στὸ Ἄργος,

» μὴδὲ κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲν εἶχε τέτοια χάρη.
» Συμπάθησέ μας, Ἄδωνι, κ' ἔλα τοῦ χρόνου πάλι
» καὶ δείξου μας χαρούμενος καὶ καλοκαρδισμένος.
» Πάντα καλοδεχούμενος θὲ νᾶνε ὁ ἐρχομός σου.»

ΓΟΡΓΩ

Ἄκουσες, Πραξινόη μου, πόσο σοφὴ εἶνε ἡ κόρη;
Καλύτχη εἶνε ἀληθινὰ γιὰ ὅσα τραγοῦδια ξέρει
κι' ἀκόμα πὶο καλότυχη γιὰ τὴ γλυκεῖα φωνή της.
Μᾶνε καιρός, μοῦ φαίνεται, νὰ πᾶμε καὶ στὸ σπίτι.
Ὁ ἄντρας μου εἶνε νηστικός κ' εὐκόλος στὸ θυμό του
κι' ὅταν πεινάῃ, ἀλλοίμο σ' ὅποιον μπροστά του λάχῃ.
Ἀγαπημένε μ' Ἄδωνι, χαῖρε! κι' ὅταν ξανάρθῃς
χαρούμενος κι' ὁλόχαρους ὅλους μας νὰ μᾶς εὖρης.

ΚΟΡΥΔΩΝ

Μὴν τρέχῃς, Βάπτε, στὸ βουνὸ ζυπόλυτος ποτέ σου,
γιατὶ φυτρώνουν πελουριές κι ἀσπαλωθιές κι' ἀγκάθια.

ΒΑΤΤΟΣ

"Ἄς εἶνε· πές μου, φίλε μου, τὸ γεροντάκι ἐκεῖνο
τὴ μαυροφρύδα κορασιά τὴν ἀγαπάει ἀκόμα;

ΚΟΡΥΔΩΝ

'Ακόμα, δόλιε μου· καὶ πρὶν ποῦ ἐρχόμουν κατὰ δῶθε,
τοὺς ἔπιασα τοὺς δυὸ μαζὶ κάπου κοντὰ στὴ σκάφη.

ΒΑΤΤΟΣ

'Γειά σου, γέρο βαρβάτε μου! ἢ μὲ τοὺς Σατυρίσκους
ἢ μὲ τοὺς στραβοπόδαρους Πάνας θὰ συγγενεύῃς.

ΘΥΡΣΙΣ Ἡ ΩΔΗ

ΘΥΡΣΙΣ

Γλυκὰ θροεῖ ἡ κουκουναριά στῆς ῥεμματιάς τὸ πλάϊ,
ὅμως καὶ σύ, γιδοβοσκέ, γλυκειὰ φλογέρα παίζεις·
δῶρο σοῦ πρέπει δεύτερο, ὕστερ' ἀπὸ τὸν Πάνα.
"Ἄν τράγο θὰ διαλέξῃ αὐτός, ἐσὺ θὰ πάρῃς γίδα,
μὰ ἂν ὅμως γίδα πάρῃ αὐτός, βετούλα ἐσένα πέφτει·
κ' εἶνε καλὸ τὸ κρέας τῆς ὠσότου τὴν ἀρμέξῃς.

ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ

Βοσκέ μου, τὸ τραγούδι σου γλυκύτερο εἶν' ἀκόμα
κι' ἀπ' τὸ νερὸ ποῦ ἰχολογᾷ σάζοντας ἀπ' τὸ βράχο.
"Ἄν προβατίνα πάρουνε γιὰ δῶρο τοὺς οἱ Μοῦσες,
θὰ πάρῃς τὸ μαννάρι ἐσύ· κι' ἂν πάλι τῆς ἀρέσῃ
νὰ πάρουν τὸ μαννάρι αὐτές, σὺ παίρνεις προβατίνα.

ΘΥΡΣΙΣ

Κάθεσ' ἐδῶ, γιδοβοσκέ, νὰ παίζῃς τὴ φλογέρα;
ὅσο θὰ παίζῃς, ξέννοιαζε, σοῦ βόσκω ἐγὼ τὰ γίδια.

ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ

Δέν πρέπει σέ κανένα μας νά παίξη τή φλογέρα
 τώρα καταμεσήμερα· φοβάμαστε τόν Πάνα.
 Τήν ὥρ' αὐτὴ κατάκοπος ἀπ' τὸ πολὺ κυνήγι
 κοιμάται κι' ἀναπαύεται· κ' εἶνε πικρός, ἀλήθεια,
 εἶνε πικρός καὶ πάντα του στάζει χολὴ ἀπ' τὴ μύτη.
 Μά, Θύρσι, ἐσὺ ποῦ τραγουδεῖς τὰ βάσανα τοῦ Δάφνι
 καὶ πρόκοψες στὸ γλυκερὸ βουκολικὸ τραγούδι,
 ἔλα ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴ φτελιά κοντά μου νά καθίσῃς,
 ἀγνάντια ἐκεῖ στὸν Πρίαπο κι' ἀντίκρου στὶς Νεράϊδες
 ποῦνε τσοπάνικο σκαμνί, βελανιδιὲς τὸ ἡσκιώνουν·
 κι' ἂν τραγουδήσῃς ὥμορφα σὰν τὴν ἡμέρα ἐκείνη
 ποῦ στὸ τραγούδι ἐνίκησες τὸ Χρόμι ἀπ' τὴ Λιβύα,
 μιὰ γίδα διπλομάννα ἐγὼ σοῦ τάζω νά σοῦ δώσω
 νά τὴν ἀρμέξῃς τρεῖς φορές, ποῦχει τὰ δυὸ κατσίκια
 καὶ πάντα τὴν ἀρμέγουνε μέσα σὲ δυὸ καρδάρες.
 Καὶ θά σοῦ δώσω καὶ βαθὺ ποτήρι μὲ δυὸ χέρια
 ποῦν ἀλειμμένο μὲ κερί κ' εἶνε καινούργιο τόσο,
 τόσο καινούργιο ποῦ θαρρεῖς μυρίζει τὸ γλυφάνι.
 Ἀπάνω ἀπὸ τὰ χεῖλη του πλέκει κισσὸς κλωνάρια,
 κισσὸς μαζί μ' ἐλίχρυσο· τοῦ ἐλίχρυσου ἡ ψαλίδα
 στρέφεται καμαρώνοντας τὸν κροκατὸν ἀνθό της.
 Μέσα, γυναῖκα ποῦ θεοὶ τὴν ἔχουν ζωγραφίσει,
 μὲ μιὰ κορδέλλα στὰ μαλλιά καὶ πέπλο ἀπὸ τεχνίτη.
 Ἀπὸ τὴ μιὰ της τὴ μεριὰ κι' ἀπ' τὴ μεριὰ τὴν ἄλλη
 δυὸ ἄνδρες μὲ πυκνὰ μαλλιά λογομαχοῦν γιὰ δαύτη.

Ὅμως ἐκείνη, ἀκούοντας, δείχνει πῶς δὲν τὴν νοιάζει
 καὶ πότε μὲ χαμόγελο θωρεῖ ἀπὸ 'δῶ τὸν ἕνα,
 πότε στὸν ἄλλο ἢ πονηρὴ στρέφει τὸ νοῦ της πάλι.
 Κι' αὐτοὶ ἐρωτοχτυποῦμενοι μὲ βουρκαμένα μάτια,
 χάνουν τοὺς κόπους ἄδικα, κακοπαθοῦν τοῦ κάκου.
 Παρέκει γέροντας ψαράς σὲ ρίζολιθι ἀπάνω
 σέρνει μὲ βιά τὸ δίχτυ του, ἕνα μεγάλο δίχτυ,
 καὶ μοιάζει καὶ στὴ δύναμι μὲ κουρασμένον ἄντρα.
 Λὲς καὶ ψαρεύει μ' ὅλη του τὴ δύναμι στὰ χέρια·
 πρήσκονται γύρω ὁλόγυρα τοῦ σβέρκου του τὰ νεῦρα
 καὶ μοιάζει νιὸς στὴ δύναμι κι' ἄς εἶνε κι' ἀσπρομάλλης.
 Κοντὰ-κοντὰ στὸ γέροντα τὸ θαλασσοδαρμένο,
 εἶν' ἕν' ἀμπέλι μὲ πυκνὰ καὶ κόκκινα σταφύλια
 ποῦ τὸ φυλάει μικρὸ παιδί στὸ φράχτη καθισμένο.
 Στῶνα πλευρό του μιὰ ἀλεποῦ, στ' ἄλλο πλευρό του μιὰ ἄλλη·
 χάνει' ἢ μιὰ στὰ κλήματα καὶ τὰ τσαμπιά ἀφανίζει,
 ἢ ἄλλη πάει μὲ πονηριὰ κρυφὰ πρὸς τὸ ταγάρι
 ὥσάν νά λήῃ καὶ στὸ παιδί πῶς δὲν θὲ νά 'συχάσῃ
 ἂν δὲν τάφήσῃ νηστικὸ κι' ἂν δὲν τοῦ φάῃ ὅ,τ' ἔχει.
 Κρατεῖ σφερδούκλια τὸ παιδί καὶ δένει τα μὲ σκοῖνο
 καὶ τὰ σφερδούκλια δένοντας ἀκριδοπιάστρα πλέκει·
 καὶ μηδὲ τόσο νοιάζεται γι' ἀμπέλι καὶ ταγάρι
 ὅση χαρὰ ἔχει μέσα του γι' αὐτὸ τὸ πλέξιμό του.
 Στρώνονται φύλλ' ἀπερουνιάς τριγύρω στὸ ποτήρι
 μεγάλο θάμνα ἀληθινὰ ποῦ τὸ μυαλὸ ξιπάζει.
 Ἀπῶνα Καλυδώνιο τάγόρασα βαρκάρη

κ' ἔδωκα γίδα κ' ἔδωκα κ' ἓνα κεφαλοτύρι·
 δὲν τᾶγγιζα στὰ χεῖλη μου κι' ἀπάρθено ἀπομένει.
 Θὰ σοῦ τὸ δώσω μὲ χαρὰ καὶ μ' ὅλη τὴν καρδιά μου
 ἂν θὰ θελήσης νὰ μοῦ πῆς τὸ γλυκερὸ τραγούδι.
 Καὶ δὲ θὰ σὲ γελάσω ἐγώ. "Ελα, καλέ μου, 'πὲς το·
 στὸν "Αδῆ δὲ θὰ τὸ φυλᾷς, γιὰτ' ὅλα ἐκεῖ ξεχνιοῦνται.

ΘΥΡΣΙΣ

('Ωδή).

'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

'Ο Θύρσις ἀπ' τὴν Αἴτνα ἐγὼ κι αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ Θύρσι.
 Ποῦ ἦστε ὅταν μαραίνονταν ὁ Δάφνις, ποῦ κ' οἱ Νύμφες;
 Στοῦ Πηνειοῦ τὶς λαγκαδιές, στοῦ Πίνδου τὰ λαγκάδια;
 Μηδὲ στῆς Αἴτνας τὴν κορφή μηδὲ στὸ ρέμμα τοῦ "Ακι.
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

'Εκείνον τὸν ἐθρήνησαν καὶ λύκοι καὶ τσακάλια
 ἐκείνον καὶ τὸν ἐκλαψε στὸ λόγγο τὸ λιοντάρι.
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

Βῆδια πολλὰ στὰ πόδια του, ταῦροι πολλοὶ θρηνοῦσαν,
 πολλὰς γελάδες καὶ πολλὰς πολλὰς δαμαλοποῦλες.
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

'Ηρθαν βουκόλοι κ' ἦρθανε γιδοβοσκοὶ τριγύρω
 κι' ἀναρωτοῦσαν ὅλοι τοὺς σὰν τί κακὸ ἔχει πάθει.
 'Ηρθε κι' αὐτὸς ὁ Πρίαπος, ἦρθε κ' ἐκεῖνος κ' εἶπε:
 «Πῶς ἔτσι ἀπομαραίνεσαι, δυστυχισμένε Δάφνι;
 'Η κόρη ἐκείνη π' ἀγαπᾷς περνοδιαβαίνει τώρα
 σὲ βρύσες μὲ τὰ κρυὰ νερὰ καὶ σὲ πυκνὰ λαγκάδια.
 Τί σὲ ζαλίζω; ἔχεις ἐσὺ δυστυχισμένη ἀγάπη.»
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

«Τὶς γίδες ποῦ βατεύονται γιδοβοσκὸς θωρῶντας
 λιγώνεται ἀπ' τὴ ζήλεια τοῦ ποῦ δὲν ἐγίνη τράγος.»
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

«Καὶ σὺ θωρῶντας τὰ ᾄμορφα κοράσια νὰ γελᾷνε
 λιγώνεσαι ἀπ' τὴ ζήλεια σου ποῦ δὲν τὰ συντροφεύεις.»
 'Αρχίστε, Μοῦσες μου καλές, βουκολικὸ τραγούδι.

'Ηρθεν ἀκόμα κ' ἡ γλυκεῖα καὶ γελαστὴ 'Αφροδίτη
 κ' ἦταν στὴν ὄψη γελαστὴ, μὰ δολερὴ ἡ καρδιά της·
 κ' εἶπε: Καυχῶσουν πῶς λυγᾷς τὸν "Ερωτα σύ, Δάφνι,
 μὰ ὁ τρομερὸς ὁ "Ερωτας σ' ἐλύγησεν ἐσένα».
 Μοῦσες, καὶ πάλι ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.

Κι' αὐτὸς τῆς ἀποκρίθηκε: «'Απάνθρωπη 'Αφροδίτη,
 ποῦ σὲ μισοῦν οἱ ἄνθρωποι κι' ὀργίζονται μαζί σου·
 λὲς τάχα νὰ φοβῶμαστε πράγματα τιποτένια;

αἶ! καὶ νεκρὸς τὸν Ἑρωτα θὰ τυραγνᾷ ὁ Δάφνις». Μοῦσες, καὶ πάλι ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.

«Σῦρε νὰ βρῆς τὸν Ἄδωνι, τὸν ὥμορφο Ἄδωνί σου, σῦρε στήν Ἴδη νὰ τὸν βρῆς ποῦ βόσκει τὸ κοπάδι. Καὶ κάνε καὶ παλληκαριὲς μπροστὰ στὸ Διομήδη λέγοντας πῶς ἐνίκησες τὸ Δάφνι τὸ βουκόλο». Μοῦσες, καὶ πάλι ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.

«Λύκοι, τσακάλια, ἀφήνω 'γειά, κι' ἀφήνω 'γειά καὶ πάλι, ἀρκοῦδες ποῦ φωλιάζεται μέσ' σὲ σπηλιὰς βουνήσιες· ὁ Δάφνις ὁ βουκόλος σας δὲ θᾶνε πιά σὲ λόγγους, δὲ θᾶνε σὲ λαγκάδια πιά, δὲ θᾶνε πιά σὲ δάση. Ἀρέθουσα, σ' ἀφήνω 'γειά, κι' ἀφήνω 'γειά, ποτάμια». Μοῦσες, καὶ πάλι ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.

«ὦ Πάν, εἴτε στ' ἀτέλειωτου Λυκαίου τὰ κορφοβούνια, εἴτε τοῦ Μαίναλου γυρνᾷς τὰ πυκνωδένα δάση, παράτησε τῆς ξακουστῆς Ἑλίκης τὰ κρωτήρι καὶ τοῦ Λυκαονίδη, ἐκεῖ, παράτησε τὸ μνήμα, αὐτὸ ποῦ ἀκόμα κ' οἱ θεοὶ θαρῶντας τὸ θαυμάζουν, κ' ἔλα σὲ τοῦτο τὸ νησὶ τῆς Σικελίας, ἔλα». Πάψετε, Μοῦσες, πάψετε τὰ γροτικὸ τραγούδι.

«Ἐλα καὶ πᾶρε, βασιλιά, τούτη μου τὴ φλογέρα ποῦν' ὥμορφη, γλυκόφωνη καὶ μὲ κερί δεμένη,

γιατὶ ἀπ' τὸν τόσον ἔρωτα στὸν Ἄδη κατέβαινε ὁ Δάφνις ποῦ τὰ βώδια σου, βόσκει ἐδῶ πέρα, ὁ Δάφνις ποῦ τὶς δαμαλοπούλες σου, τοὺς ταύρους σου ποτίζει». Πάψετε, Μοῦσες, πάψετε τὰ γροτικὸ τραγούδι.

«Βάτοι κι' ἀγκάθια, τώρα σεῖς βγάλετε μενεξέδες καὶ σύ, ζιμπούλι, στόλισε τὰγκαθωτὰ βοτάνια, οἱ ἄκαρπες κουκουναριὲς ἄς κάνουν τῶρ' ἀχλάδια τώρα τὰ λάφια, θαρρετά, ἄς κυνηγοῦν τοὺς σκύλλους καὶ τώρα οἱ κοῦκοι ἄς κελαῖδουν τὰ ἡδόνια νὰ σωπαίνουν κι' ὅλα ἄς ἀλλάζουνε στὴ γῆ μιὰ ποῦ πεθαίνει ὁ Δάφνις». Πάψετε, Μοῦσες, πάψετε τὰ γροτικὸ τραγούδι.

Αὐτὰ εἶπ' ὁ Δάφνις κ' ἔπεσε, κ' ἔδραμ' ἡ Ἀφροδίτη κ' ἔδραμε κ' ἐδοκίμασε νὰ τὸν ἀνασηκώσῃ· μὰ τῆς ζωῆς του τὴν κλωστή τὴν εἶχαν κόψει οἱ Μοῖρες καὶ τὸν ἐπῆρε ἀγύριστα τοῦ χάρου τὸ ποτάμι, τὸ Δάφνι ποῦ τὸν ἔστεργαν Μοῦσες καὶ Νύμφες ὅλες. Πάψετε, Μοῦσες, πάψετε τὰ γροτικὸ τραγούδι.

Καὶ σύ, καλὲ γιδοβοσκέ, δόσε μου τὸ ποτήρι, δόσε μου καὶ τὴ γίδα σου νὰ τὴν ἀρμέξω τώρα, νὰ στάξω ἀπὸ τὸ γάλα τῆς πρῶτα σπονδὲς σὺς Μοῦσες. Μοῦσες σᾶς χιλιοχαιρετῶ καὶ γιὰ ὅτ' ἐκὴν ἡμερᾶς ἄλλη φορὰ γλυκύτερα θα ζανατραγουδήσω.

ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ

Θύρσι, τῶμορφο στόμα σου νᾶνε γεμάτο μέλι,
 σῦκα γλυκὰ τοῦ Αἰγάλεου τὰ χεῖλη σου νά εὐφραίνουν
 γιατί περνᾷς τὸ τζίτζικα στὸ γλυκερὸ τραγούδι.
 Νὰ τὸ ποτήρι· θαύμασε πόσο καλὰ μυρίζει·
 λὲς καὶ στὶς βρύσες τῶν Ὁρῶν εἶνε μοσχοπλυμένο.
 Ἔλα κοντά, Κισσαῖθα μου· καὶ σὺ ἄρμεξέ την τώρα.
 Καὶ σεῖς οἱ ἄλλες γίδες μου γιὰ μὴ χοροπηδάτε,
 γιὰτ' εἶν' ὁ τράγος ἕτοιμος νὰ σᾶς καθαλλικέψη.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΡΙΑΙ

Θέστυλι, ποῦν' οἱ δάφνες μου καὶ ποῦ τὰ μαγικά μου ;
 Μὲ πρόβειο κόκκινο μαλλὶ στόλισε τὴ λεκάνη,
 αὐτὸν ποῦ μὲ βαρέθηκε νὰ τὸν μαγέψω πάλι.
 Δώδεκα ἔμρες πέρασαν, οὔτ' ἦρθε κι' οὔτ' ἐφάνη,
 οὔτε καὶ ξέρει ὁ ἄκαρδος ἂν ζοῦμε ἢ ἂν δὲ ζοῦμε,
 οὔτ' ἔκρουσε τὴν πόρτα μου δώδεκα ἔμρες τώρα.
 ὦ! δίχως ἄλλο ὁ Ἑρωτας κ' ἡ πονηρὴ Ἀφροδίτη
 θὰ τοῦ σηκώσαν τὸ μυαλὸ κ' ἔπιασεν ἄλλη ἀγάπη.
 Ταχὺ θὰ πάω νὰ τόνε βρῶ μονάχη στήν παλαίστρα
 καὶ θὰ τοῦ παραπονεθῶ γιὰ ὅσο κακὸ μοῦ κάνει.
 Τώρα μ' εὐωδιαστοὺς καπνοὺς θὲ νὰ τοῦ κάνω μάγια.
 Σελήνη, ἀθόρυβη θεά, φέγγε γλυκὰ καὶ λάμπε·
 στὰ μάγια πρὶν καταπιστῶ θὰ τραγουδήσω ἐσένα
 καὶ τὴν Ἑκάτη ποῦρχεται μέσ' ἀπ' τῆς γῆς τὰ σπλάχνα
 καὶ τρυγυρνᾷ στὰ μνήματα καὶ τὴ φοβοῦνται οἱ σκύλλοι.
 ὦ! χαῖρε, Ἑκάτη τρομερή, παρακαλῶ σε, Ἑκάτη,
 συντρόφεισε καὶ βόηθα μας ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος

καὶ κάνε καὶ τὰ μάγια μας ὅμοια μ' αὐτὰ τῆς Κίρκης,
κατώτερα νὰ μὴ γενοῦν ἀπ' τῆς Μηδείας τὰ μάγια,
μηδ' ἀπ' τὰ μάγια τῆς ξανθῆς ἐκείνης Περιμήδης.

Α'

Φέρε τον, σουσουράδα¹ μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Γιὰ σένα ἀλεύρι στὴ φωτιά θὰ ρίξω πρῶτα-πρῶτα.
Θέστουλι, σκόρπα το λοιπόν. "Αμοιρη, ποῦν' ὁ νοῦς σου;
Σιχαμερὴ εἶμαι τάχα ἐγὼ καὶ περιγέλιο μ' ἔχεις;
Σκόρπα καὶ λέγε αὐτά: σκορπῶ τὰ κόκκαλα τοῦ Δέλφι».

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Ὁ Δέλφις μου μὲ πίκρανε· δάφνη γι' αὐτὸν θὰ κάψω·
κι' ὅπως ἡ δάφνη στὴ φωτιά κροταλιστὰ θὰ σκάσῃ
καὶ θὲ ν' ἀνάψῃ στὴ στιγμή καὶ στάχτη δὲ θ' ἀφήσῃ,
ἔτσι κι' ὁ Δέλφις νὰ καίῃ τοῦ πόθου μου τὴ φλόγα.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Τώρα θὰ κάψω πίτουρα κ' ἡ "Αρτεμι ἄς μαλάξῃ
καὶ τὸ διαμάντι τὸ σκληρὸ καὶ κάθε στέρεο ἄλλο.

1) Ἡ σεισοπυγίς (σουσουράδα) ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἀφροδίτην καὶ διὰ τοῦτο τὴν μετεχειρίζοντο εἰς τὰς ἐρωτικὰς μαγανείας.

Θέστουλι, ἄκου τὰ σκυλλιά στὴν πόλη πῶς γαυγύζουν·
θᾶνε στοὺς δρόμους ἡ θεὰ καὶ θὰ περιδιαβαίνει.
Κροῦσε μιὰν ὥρ' ἀρχήτερα τὴ χάλκινη τὴ λάμα.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Οἱ ἀνέμοι καταλάγιασαν, ἡσύχασε κι' ὁ πόντος,
ὁ πόθος μέσ' στὰ στήθια μου ποτὲ δὲν ἡσυχάζει,
μὰ καίω καὶ φλέγομαι γι' αὐτόν, ποῦ μ' ἔκανε τὴ μαύρη,
ἀντὶ γυναῖκα του σωστή, γυναῖκα ντροπιασμένη.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Ὅπως ἐτοῦτο τὸ κερί μέσ' στὴ φωτιά τό λειώνω,
ἔτσι κι' ἀπὸ τὸν ἔρωτα νὰ λειώσῃ εὐθύς κι' ὁ Δέλφις·
κι' ὅπως αὐτὴ τὴ ρόδα μου γυρίζει ἡ Ἀφροδίτη
ἔτσι κι' αὐτὸς νὰ τριγυρνᾷ στὴν πόρτα τὴ δική μου.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Στάζοντας τρεῖς φορές σπονδὲς τρεῖς φορές τέτοια κράζω:
Μ' ὅποια γυναῖκα τῶρ' αὐτὸς ἐρωτικὰ πλαγιάζει,
τόσο νὰ τὴν ἀπαρνηθῇ, ὅσο ὁ Θησέας στὴ Νάξο
τὴν Ἀριάδνη ἀρνήθηκε τὴν ὁμορφομαλλοῦσα.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Στήν 'Αρκαδία τή δασωτή φυτρώνει ἓνα χορτάρι,
τὸ τρώνε καὶ τρελλαίνονται κι' ἄλογα καὶ φοράδες
κι' ὀρμοῦν καὶ παίρνουν τὰ βουνά καὶ τρέχουνε με λύσσα.
"Ἐτσι τὸ Δέλφι νὰ τὸν δῶ ν' ἀφήσῃ τὴν παλαίστρα
κ' ἔτσι με λύσσα σὰν τρελλὸς στὸ σπίτι μου νὰ δράμῃ.

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Τοῦτο τὸ κουρελόπανο τοῦ Δέλφι τῶχ' αὖ πάρει,
κ' εἶν' ἀπ' τὸ γῦρο χαμηλὰ τῆς χλαίνας του κομμένο·
τὸ ξαίνω καὶ τὰ νήματα μέσ' στὴ φωτιά τὰ ρίχνω.
"Αἰ! "Ἐρωτα σκληρόκαρδε, γιατί μοῦχεις ρουφήξει
ὅλο τὸ αἷμα τῆς καρδιάς σὰν ἀπ' τὴ λίμνη ἀβδέλλα ;

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

Σαύρα θὰ κάψω στὴ φωτιά καὶ θὰ τὴν κάνω σκόνη
κ' ἓνα πιετό, κακὸ πιετό ταχυὰ θὲ νὰ σοῦ φέρω.
Πᾶρε τὰ μάγια, Θέστυλι, πᾶρε τὰ μάγια τώρα
καὶ τὴν κορφή τῆς πόρτας του σῦρε μ' αὐτὰ ν' ἀλείψῃς
καὶ λέγε ψιθυρίζοντας : «τὰ κόκκαλά του ἀλείφω.»

Φέρε τον, σουσουράδα μου, τὸν ἄντρα μου στὸ σπίτι.

B

Τώρα, ποῦμεινα μόνη μου, τὸν ἔρωτά μου ἄς κλάψω.
Ποῦθε ν' ἀρχίσω νὰ θρηνῶ, ποιὸς μοῦ τὸν ἔχει φέρει ;
Κανιστροφόρα ἢ 'Αναζώ, ἢ κόρη τοῦ Εὐδούλου
στὸ λόγγο τῆς 'Αρτέμιδος μᾶς εἶχεν ἔρθει τότε·
θεριὰ τὴν ἐτριγύριζαν καὶ θηλυκὸ λιοντάρι.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθ' ἡ ἀγάπη.

Κ' ἡ παραμάννα ἢ ἄμοιρη τοῦ Θεουχαρίδη, ποῦ ἦταν
τὸ σπίτι τῆς στὸ σπίτι μου κοντά, πόρτα με πόρτα,
με θερμοπαρακάλεσε νὰ πάω στὸ πανηγύρι·
κ' ἡ δόλια ἐγὼ ξεκίνησα νὰ πάω ν' ἀκολουθήσω
φορώντας τὸ ξανθόλινο κι' ὥμορφο φόρεμά μου
καὶ στολισμένη με τάχνῳ τῆς Κλεαρίστας πέπλο.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθη ἡ ἀγάπη.

Στὸ δρόμο, μόλις ἔφθασα στοῦ Λύκωνα τὸ σπίτι,
μαζί με τὸν Εὐδάμνιππο εἶδα τὸ Δέλφι ἐμπρός μου·
ξανθότερ' ἀπὸ ἐλίχρυσο εἶχαν κ' οἱ δυὸ τὰ γένεια
κ' ἐγυάλιζαν τὰ στήθια των πειότερ' ἀπ' τὴ Σελήνη,
δείχνοντας πῶς ἐγύριζαν μόλις ἀπ' τὴν παλαίστρα.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθη ἡ ἀγάπη.

Τὸν εἶδα κ' ἐτρελλάθηκα κι' ἀναψεν ἡ καρδιά μου,
 ξεθώριασεν ἡ ὄψη μου κ' ἔσθυσ' ἡ ὠμορφιά μου,
 κι' οὐτ' ἐνοιωσα τί γίνηκε στὸ πανηγύρι ἐκεῖνο
 οὔτε καὶ ξέρω ἡ δύστυχη πῶς γύρισα στὸ σπίτι·
 μὰ κάποια ἀρρώστια πύρινη ἄλλαζε τὴ θωριά μου
 κ' ἤμουν δέκα μερόνυχτα πεσμένη στὸ κρεβάτι.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθη ἡ ἀγάπη.

Συχνά-πυκνά τὸ χρῶμα μου κιτρίνιζε σὰ θράψος,
 ἐπεφταν ἀναρίθμητες τῆς κεφαλῆς μου οἱ τρίχες
 κ' ἐκόλλησε τὸ δέρμα μου στὰ κόκκαλά μου ἀπάνω.
 Καὶ ποῦ δὲν πῆγα ἡ δύστυχη γυρεύοντας νὰ γιάνω,
 καὶ ποιά γερόντισσ' ἄφησα ποῦ ξέρει νὰ ξορκίζει;
 Τίποτα δὲ μ' ἀλάφραινε κ' ἔλειωνα μὲ τὸ χρόνο.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθη ἡ ἀγάπη.

Κ' ἐκάλεσα τὴ σκλάβά μου κι' ἀνοιζα τὴν καρδιά μου.
 «Θέστουλι, βρές μου γιαιτρικὸ στὴ φοβερή μου ἀρρώστια.
 »Ὁ Δέλφισ τὴν ταλαίπωρην ὅλη δική του μ' ἔχει·
 »μὰ στὴν παλαίστρα πῆγαινε καὶ παραμόνευέ τον·
 »ἐκεῖ συχνά πηγαίνει αὐτός, ἐκεῖ τ'ἀρέσει ν'ᾶνε».

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ 'γεννήθη ἡ ἀγάπη.

«Κι ὅταν μονάχο τὸν ἰδῆς γνέψε του νὰ σιμῶση,
 καὶ πές του πῶς τόνε καλῶ καὶ φέρε τον στὸ σπίτι».
 Ἔτσ' εἶπαμ' κ' ἐπῆγε αὐτὴ καὶ μοῦφερε τὸ Δέλφι,
 κ' ἐγὼ μόλις τὸν ἐννοιωσα κ' ἐγὼ μόλις τὸν εἶδα
 νὰ διασκελίζῃ ἀνάλαφρα τῆς πόρτας τὸ κατώφλι,

(Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννήθη ἡ ἀγάπη)

μοῦ πάγως' ὅλο τὸ κορμὶ πειότερο κι' ἀπ' τὸ χιόνι
 κ' ἔσταζ' ἰδρωτὰς ἄφθονος ἀπὸ τὸ μέτωπό μου
 σὰν τὴ δροσοῦλα τῆς νοτιᾶς, κ' ἐκόπηκ' ἡ φωνή μου
 καὶ δὲ μ' ἀπόμεινε φωνὴ μὴδ' ὅση ἔχει τὸ βρέφος
 ποῦ ψιθυρίζοντας καλεῖ τὴ μάννα του στὸν ὕπνο,
 κ' ἐνέκρωσαν τὰ μέλη μου σὰν τῆς κερένιας κούκλας.

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννήθη ἡ ἀγάπη.

Καὶ μόλις μ' εἶδε ὁ ἄπονος χαμήλωσε τὰ μάτια
 καὶ στὸ σκαμνὶ ἐθρονιάστηκε καὶ τέτοια λόγια μοῦπε :
 «Πρόλαβες καὶ μ' ἐκάλεσες στὸ σπίτι σου, Σιμαίθα,
 »ὅπως ἐγὼ στὸ τρέξιμο πρόλαβα τὸ Φιλίνο.»

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννήθη ἡ ἀγάπη.

«Ὅμως λογάριαζα κ' ἐγὼ ν'ἄρθω τὴ νύκτ' ἀπόψε,
 »μὰ τὸ γλυκὸ τὸν Ἑρωτα, μαζὶ μ' ἄλλους μου φίλους,

»κρύβοντας μέσ' τὸν κόρφο μου γλυκόμηλα τοῦ Βάκχου
 »κ' ἓνα στεφάνι ὀλόγυρα στήν κεφαλὴ φορῶντας,
 »στεφάνι λεύκας, ἱερὸ κλωνάρι τοῦ Ἑρακλέους,
 »στεφάνι καταστόλιστο μὲ κόκκινες κορδέλλες.»

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννίθη ἡ ἀγάπη.

»Κι ἂν μὲ καλοδεχόσαστε, θὰ τῶχα γιὰ χαρά μου
 »ἂν μοναχὰ τὸ στόμα σου τὸ γλυκερὸ φιλοῦσα
 »—γιατ' εἶμαι νιὸς εὐγενικὸς κι' ὤμορφος μέσα σ' ὅλους—
 »μ' ἂν εὔρισκα τὴν πόρτα σας κλειστή, μανταλαωμένη,
 »θᾶχα πελέκια κοφτερά, θᾶχα δαυλιὰ γιὰ δαύτη».

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννίθη ἡ ἀγάπη.

»Καὶ τώρα χάρι ἐγὼ χρωστῶ στήν Ἀφροδίτη πρώτα
 »κ' ὕσπερα χάρι δεύτερη χρωστῶ σὲ σένα πάλι
 »ποῦ μ' ἔβγαλες ἀπ' τὴ φωτιά τοῦ πόθου πρὶν μὲ κάψῃ
 »κ' ἔστειλες καὶ μ' ἐκάλεσες νάρθῶ στὸ σπιτικό σου·
 »γιατὶ κι' ἀπὸ τὸ φλογερὸ τὸ ἡφαίστειο τῆς Λυπάρας
 »πὶο καυτερά, πὶο φλογερά ὁ ἔρωσ καίει καὶ φλέγει».

Πές μου, Σελήνη, πές μου το πῶς μοῦ γεννίθη ἡ ἀγάπη.

»Αὐτὸς σηκώνει τὰ μυαλὰ καὶ κάνει καὶ τὴν κόρη,
 »τὴν κόρη τὴν ἀνῆξερη, νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι,

»καὶ κάνει καὶ τὴ νιόνυφη ν' ἀρήνῃ, ν' ἀπαρνιέται
 »τὸ στρῶμ'· ἀκόμα τὸ ζεστὸ τοῦ ἀντρός της καὶ νὰ φεύγῃ».

Εἶπε, κ' ἐγὼ εὐκολόπιστη τὸν ἔπιασα ἀπ' τὸ χέρι
 κ' ἀγάλια τὸν ἐπλάγιασα στὸ μαλακό μου στρῶμα·
 κ' ἀρχίσαν νὰ μαλάζονται μαζὺ τὰ δυὸ κορμιά μας
 καὶ τὰ ζεστά μας πρόσωπα ν' ἀνάβουν νὰ κορῶνουν,
 κ' ἐψηθυρίζαμε γλυκὰ στόμα μὲ στόμα οἱ δυὸ μας.
 Καὶ νὰ μὴ σ' τὰ πολυλογῶ, Σελήνη ἀγαπημένη,
 τὰ πιὸ μεγάλα ἐκάναμε κ' ἦρθαμ' οἱ δυὸ σὲ πόθο.
 Κι' ὥς χθὲς κανεῖς μας ἀπ' τοὺς δυὸ παράπονο δέν εἶχε·
 μὰ σήμερα ἦρθε σπίτι μου ἡ μάννα τῆς Φιλίστας
 καὶ τῆς χορεύτρας Μελαζῶς, τὴν ὥρα ποῦ φοράδες
 φέρνουν ἀπ' τὸν ὠκεανὸ στὸν οὐρανὸ τρεχάτες
 τὴ ροδοχέρα τὴν Αὐγὴ· καὶ κοντὰ σταῖλλα μοῦπε
 πῶς ἔχει πιάσει ὁ Δέλφις μου κάποια καινούργια ἀγάπη,
 μὰ ποιά ἀγαπᾷ, δὲν ἤθελε νὰ μοῦ τὸ φανερώσῃ,
 παρὰ μονάχα πῶς συχνὰ πίνει κρασί γιὰ κάποια
 καὶ πῶς τὸ πίνει ἀνέρωτο καὶ πῶς στολίζει ἀκόμα
 τὴν κάμαραν ὅπου μεθ' μ' εὐωδιαστὰ στεφάνια·
 κ' ὕστερα φεύγει βιαστικός. Αὐτὰ μοῦπεν ἐκείνη
 κ' ἐγὼ τὰναλογιάζομαι κι' ἀληθινὰ τὰ βρίσκω·
 γιατί' ἄλλοτε πολλὰς φορὲς ἐρχόταν τὴν ἡμέρα
 κι' ἄφηνε καὶ στὸ σπίτι μου τὸ Δωρικὸ λαγίγι. ¹

1) Τὸ ἐλαιοδοχεῖον διὰ τὴν παλαίστραν. Θέλει νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην οἰκειότητα ποῦ τοὺς συνεδεε.

Μὰ τώρα ποῦχω νὰ τὸν δῶ σωστὰ δώδεκα μέρες
 κάποια ἄλλη θὰ τόνε τραβᾷ καὶ μὲ ξεχνάει ἐμένα.
 Μὰ τώρα μὲ τὰ μάγια μου θὲ νὰ τὸν σφιχτοδέσω,
 κι' ἂν πάλι θὰ μὲ τυραγνᾷ τ' ὀρκίζομαι σὺς Μοῖρες,
 τὴν πόρτα τοῦ Ἑλίου ὁ ἄκαρδος ταχυνὰ νὰ πᾶ νὰ κρούσῃ.
 Βαθυὰ μέσ' στὸ σεντούκι μου κρύβω κακὰ φαρμάκια
 ποῦ ἓνας Ἀσσύριος κάποτε μοῦ τάχει μαθημένα.

Μὰ ἐσὺ στρέψε χαρούμενη τὰ λόγατά σου τώρα,
 Σελήνη, στὸν ἄκεανό· κ' ἐγὼ θὲ νὰ ὑπομένω
 ὅπως ὥς τώρα ὑπόμενα τὸν πόνο τῆς καρδιάς μου.
 Σ' ἀφίνω ἡ γαῖα, λαμπρόχρωμη Σελήνη, καὶ σεῖς ἄστρα
 ποῦ ἀθόρυβα τὴν ἄμαζα τῆς νύκτας ἀκλουθατε.

Ὅλα τὰ δῶρα ἀτίμητα ὅσα χαρίζουν φίλοι.

ΚΥΚΛΩΨ

Νικία, γιὰ τὸν ἔρωτα βοτάνι δὲν εἶν' ἄλλο,
μηδὲ κανένα γιατρικὸ παρὰ τὰ τραγουδάκια·
αὐτὰ ἀλαφρώνουν τὰ δεινὰ καὶ τοὺς καῖμοὺς γλυκαίνουν,
φθάνει νὰ νοιώθῃς νὰ τὰ βρῇς καὶ νὰ τὰ τραγουδήσῃς,
Θαρρῶ πῶς θὰ τὸ ξέρῃς δὰ καὶ θὰ τὸ καλοξέρῃς,
τ' εἶσαι γιατρὸς κι' ἀγαπητὸς καὶ στίς ἐννιά τις Μοῦσες.
Ἔτσι περνοῦσεν εὐκόλα τὸν πόνο τῆς καρδιάς του
κι' ὁ Κυκλομιάτης, ὁ παλῆς Πολύφημος ἐκεῖνος,
ὅταν μὲ τὴ Γαλάτεια βρέθηκ' ἐρωτευμένος
τότε ποῦ πρωτοχνοῦδωναν τὰ πρῶτα του γενάκια.
Δὲν ἦταν ἔρωτας αὐτὸς μὲ ρόδα καὶ μὲ μῆλα
μάτανε τρέλλ' ἀληθινή, κ' ἔξω ἀπ' τὸν ἔρωτά του
τίποτα δὲ λογάριαζε, τίποτα δὲν ψηφούσε.
Πολλὲς φορὲς ἐγύριζαν ἀπ' τὰ χλωρὰ λιβάδια

δίχως αὐτὸν τὰ πρόβατα κ' ἔρημα στὸ μαντρί των·
 κ' ἐκείνος τῇ Γαλάτεια μὲ πόνο τραγουδώντας
 στὰ φύκια τῆς ἀκρογιαλιᾶς ἀπ' τὴν αὐγὴ ὥς τὸ βράδυ,
 ἔνοιωθε πόνο στὴν καρδιά κ' ἔλειωνεν ἀπ' τὸν πόνο.
 Μὰ τῷχε βρῆ τὸ γιατρικὸ· σὲ βράχο καθισμένος
 καὶ βλέποντας στὴ θάλασσα σὰν τέτοια ἐτραγουδοῦσε.

(Ὠδή)

Ἀφρόπλαστη Γαλάτεια, τί μ' ἀποδιώχνεις ἔτσι
 σὰν τὸ μοσχάρι πεταχτὴ, σκληρὴ σὰν ἀγουρίδα,
 καὶ βγαίνης ἔξω στὴ στεριά τὴν ὥρα ποῦ κοιμᾶμαι
 καὶ πᾶς τρεχάτη στὸ γυαλὸ μὲν ζυπνῶ ὁ καϊμένος,
 σὰν προβατῖνα ποῦ ἄξαφνα τὸ γερολύκο βλέπει;

Ἐγὼ σὲ πρωταγάπησα, κόρη μου, σὰν προτῶρθε
 θέλοντες μὲ τὴ μάννα μου λελέδες νὰ μαζέψῃς
 ἀπ' τὸ βουνό, κ' ἐγὼ μπροστὰ σᾶς ἔδειχνα τὴ στράτα.
 Ἄχ! ἀπὸ τότε λαχταρῶ καὶ θέλω νὰ σὲ βλέπω
 καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἄλλοιῶς· μὰ δὲ σὲ νοιάζει ἐσένα.

Ξέρω, χαριτωμένη μου, γιατί μὲ φεύγεις ἔτσι·
 γιατί ἔχω φρύδι τριχωτὸ σ' ὅλο τὸ μέτοπό μου
 ποῦ ἀρχίζει ἀπ' τῶνα μου ταῦτ' καὶ φθάνει ἴσα μὲ τᾶλλο
 κ' ἔχω ἓνα μάτι μοναχὰ κάτ' ἀπ' τὸ φρύδι ἐκεῖνο,
 καὶ πέφτ' ἡ μύτη μου πλατὰ κατὰ τὸ στόμ' ἀπάνω.

Μὰ μ' ὅλη μου τὴν ἀσχημιὰ πρόβατα χίλια βόσκα,
 κ' ἄρμέγοντάς τα πίνω ἐγὼ τὸ πιὸ καλὸ τοὺς γάλα·
 καὶ δὲ μοῦ λείπει τὸ τυρὶ μὴδὲ τὸ καλοκαίρι
 μὴδὲ καὶ τὸ φθινόπορο μὴδὲ καὶ τὸ χειμῶνα
 κ' εἶνε τὰ τυροβόλια μου ὀλοχρονὶς γεμάτα.

Καὶ τὴ φλογέρα παίζω ἐγὼ καλλίτερ' ἀπ' τοὺς ἄλλους
 τοὺς Κυκλομμάτες ποῦ εἶν' ἐδῶ· καὶ παίζω τὴ φλογέρα
 γιὰ σένανε, γλυκόμηλο, καὶ γιὰ παρηγοριά μου
 τὴ νύχτα τὰ μεσάνυχτα. Κ' ἔχω πολλὰ λαφάρια
 μὲ τραχηλίτσες τὸ λαιμό, καὶ τέσσερ' ἀρκουδάκια.
 Μὰ ἔλα μαζί μου στὴ στεριά κ' ὅ, τ' ἔχω χαρισμά σου.
 Τὴ γαλανὴ τὴ θάλασσα γιὰ τὴ στεριά παραίτα
 καὶ πειὸ γλυκὰ θε νὰ περνᾷς τίς νύχτες στὴ σπηλιά μου.
 Μπροστὰ σὲ τόσα ποῦχω ἔγω, ποιὸς μὲ τὴ θέλησή του
 θὰ προτιμᾷ τὴ θάλασσα τὴν ἀπροκυματούσα;

Ἐκεῖ εἶνε δάφνες φουντωτές, κισσὸς σκοτεινιασμένος
 καὶ κυπαρίσσια λυγρὰ, ἐκεῖ εἶνε καὶ τὰμπέλι
 ποῦ κάνει γλυκοστάφυλα, ἐκεῖ τὸ κρῦο νεράκι
 ποῦ μοῦ τὸ στέλνει ἀπὸ ψηλὰ ἢ δασωμένη ἢ Αἶτνα
 βγαλμένο ἀπὸ τὰ χιόνια τῆς, γάργαρο καὶ δροσάτο.

Κι' ἂν σοῦ φανῶ καὶ πιὸ δασὺς ἀπ' ὅσο πρέπει νᾶμαι,
 ἔχω βελανιδόξυλα κ' ἔχω φωτιά στὴ στάχτη·
 κ' ἐγὼ γιὰ τὸ χατήρι σου μέσ' στὴ φωτιά θὰ πέσω

κι' ἄς χάσω πιά και τῇ ζωῇ κι' αὐτό μου τῶνα μάτι
ποῦ ἄλλο δὲν ἔχω τίποτα γλυκύτερο στὸν κόσμο.

ὦμιέ! ποῦ δὲ μ' ἐγέννησε μὲ σπάραχνα ἢ μητέρα,
νᾶπεφτα μέσ' στῇ θάλασσα νὰ σοῦ φιλῶ τὸ χέρι,
ἂν δὲ σ' ἀρέσῃ νὰ φιλῶ τὸ γλυκερό σου στόμα·
κ' εἴτε μὲ κρίνᾳ κάτασπρα νὰ σὲ φιλοδαυροῦσα
εἴτε μὲ κοκκινόφυλλες κι' ὤμορφες παπαροῦνες.

Ὅμως ἂν ἔρθῃ, κόρη μου, κάποιος караβοκύρης
μαζί μὲ τὸ καράβι του, κολύμπι θὲ νὰ μάθω
νὰ κολυμπήσω καὶ νάρθῶ στῆς θάλασσας τὰ βύθη
νὰ 'δῶ τί βρίσκεις μέσα ἐκεῖ καὶ τ' εἶνε ποῦ σ' εὐφραίνει.

Ἐβγα, Γαλάτεια, στῇ στεριά καὶ μεῖνε καὶ ξεχάσου,
ὅπως ἐδῶ ξεχνάω κ' ἐγὼ στὸ στίτι νὰ γυρίσω.

Ἐβγα νὰ βόσκῃς πρόβατα μαζί μου στὸ λιβάδι,
ν' ἀρμέγῃς γάλα καὶ μ' αὐτὸ χλωρὸ τυρὶ νὰ πῆζῃς
μ' ἐκείνη τὴν τραχειά πιτυὰ ποῦ θὲ νὰ ρίχνῃς μέσα.

Μένα μου φταίγ' ἢ μάννα μου κ' ἐγὼ μαζί της τάχα,
ποῦ ἐνῶ μὲ βλέπει πὶο ἀχαμνὸ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα,
ποτὲ δὲ σοῦ ξεστόμησε λόγο καλὸ γιὰ μένα.

Ὅμως κ' ἐγὼ θὲ νὰ τῆς πῶ τάχα πῶς μ' ἔχουν πιάσει
σπασμοὶ στὰ δύο ποδάρια μου καὶ πόνοι στὸ κεφάλι,
γιὰ νὰ τὴν 'δῶ νὰ θλίβεται ὅπως θλιμμένος εἶμαι.

Αἰ! Κυκλομαῖτη, ποῦ πετοῦν, ποῦ πᾶν' τὰ λογικά σου;
Ἄν ἔπλεκες καλάθια ἐδῶ κι' ἂν μάζευες χορτάρια
καὶ τῶφερνες στὰ πρόβατα, πὶο γνωστικός θὲ νᾶσουν.
Ἐκεῖ ποῦ φτάνεις ἄπλωνε· τί κυνηγᾷς τοῦ κάκου
αὐτὰ ποῦ φεύγουν ἄπιαστα καὶ χάνοντ' ἀπ' ὀμπρός σου;
Θὰ βρῇς ἄλλη Γαλάτεια καὶ πὶο ὤμορφη ἀπὸ 'κείνη.

Πολλὲς κοπέλλες μὲ καλοῦν νὰ παίζωμε τὴ νύχτα
κι' ὅλες αὐτὲς γλυκογελοῦν ἂν τίς καλακυττάζω.
Αὐτὸ μου δείχνει πῶς κ' ἐγὼ κάτι στὸν κόσμο ἀξίζω.

Ἔτσι ὁ Πολύφημος αὐτὸς τὸν ἔρωτα περνοῦσε
μὲ τὰ γλυκὰ τραγούδια του· κ' ἦταν πὶο κερδισμένος
παρὰ ἂν ζητοῦσε γιатρεία ζοδεύοντας χρυσάρι.

